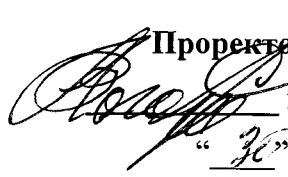

ЗАТВЕРДЖЕНО

На засіданні метод кому
ВНМУ ім. М.І.ПИРОГОВА

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи
 проф. ПОГОРІЛИЙ В.В.
"30" серпня 2018

Кафедра соціальної медицини та організації охорони здоров'я

НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА І ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН
лекцій, семінарських та практичних занять спеціалізації (інтернатури) за фахом
«Загальна практика – сімейна медицина»
на 2018-2019 н.р.

День	Тема	Лекція	Практичні заняття	Семінарські заняття	Самостійна робота	
					очний	заочний
1-й день	Загальні цілі і задачі системи охорони здоров'я, основи законодавства України про охорону здоров'я та нормативні документи, які регламентують діяльність органів та закладів охорони здоров'я ; правові аспекти діяльності лікаря загальної практики-сімейної медицини; завдання первинної медико-санітарної допомоги, роль сімейного лікаря у вирішенні цих задач:	2	2	1		
	Визначення загальної практики – сімейної медицини і огляд систем первинної медико-санітарної допомоги у різних країнах світу.			1		

	-Моделі організації загальної практики – сімейної медицини в Україні та світі.			1		
2-й день	Концепція, зміст та принципи сімейної медицини. Кваліфікаційна характеристика та компетенції лікаря «загальної практики – сімейної медицини». Правові основи та форми організації амбулаторії сімейного лікаря; ресурси і можливості первинного, вторинного та третинного рівнів медичної допомоги; організація роботи швидкої та невідкладної допомоги.		3			
	-Правові основи та форми організації амбулаторії ЗПСМ			1		
	-Організація надання невідкладної допомоги в амбулаторії ЗП – СМ.			1		
	-Основні показники роботи лікаря загальної практики – сімейної медицини.			1		
	-Посадові обов'язки, паспорт дільниці сімейного лікаря.			1		
3-й день	Управління здоров'ям пацієнта і сім'ї. Основні показники стану здоров'я населення України. Оцінка якості діяльності		3			

	сімейного лікаря, медичного закладу. Взаємодія сімейного лікаря зі спеціалістами вторинного і третинного рівнів.					
	-Організація центрів первинної медико-санітарної допомоги (структура, підрозділи, штати, обладнання, фінансування), функціональні обов'язки сімейного лікаря.			1		
	-Індикатори якості медичної допомоги.			1		
	-Порядок направлення пацієнтів до закладів охорони здоров'я вторинного і третинного рівнів.			1		
	-Медичний маршрут пацієнта.			1		
4-й день	Організація медико-профілактичної, медико-соціальної, психологічної допомоги сім'ї.		2			
	-Участь лікаря у формуванні здорового способу життя.			1		
	-Оцінка і моніторинг стану здоров'я прикріпленого населення.			1		
	-Організація протиепідемічних, профілактичних заходів на дільниці.			1		
	-Значення етики і медичної деонтології в підготовці сімейного лікаря.			1		

	- Лікарська таємниця			1		
5-й день	Амбулаторія загальної практики – сімейної медицини та її значення в системі надання медичної допомоги на первинному рівні. Інформаційні технології в роботі сімейного лікаря. Стандарти, протоколи та керівництва в діяльності сімейного лікаря. Безперервне професійне навчання.		7			
	Знайомство з роботою АЗП – СМ ЦПМСД №3					
	Організація роботи лікаря загальної практики (сімейного лікаря)					
	Навантаження лікаря загальної практики					
	Оснащення загально-лікарської практики.					
	Команда лікаря загальної практики					
	Облік і звітність в загально-лікарській практиці.					
	Залік			1		
	Всього годин: 36				5	15

**Зав.кафедрою соціальної медицини
та організації охорони здоров'я**

 проф. Очередько О.М.

Ситуаційні задачі, тести з питань сімейної медицини

1. У якому документі вперше була визначена концепція первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД)?

- А. Алма-Атинська декларація (1978 рік).
- В. Хартія із загальної практики (сімейної медицини) (1955 рік).
- С. Люблінська хартія (1996 рік).
- Д. Доповідь ВООЗ «Інтеграція служб медико-санітарної допомоги» (1996).

2. З метою оптимізації структури медичної допомоги в регіоні А вивчалася потреба населення в різних видах медичних послуг. З'ясувалось, що третина населення з медичними проблемами потребує консультації лікаря первинної ланки, а 2% необхідна консультація вузького спеціаліста та надання допомоги в стаціонарних умовах. Який вид допомоги повинен переважати в структурі медичних послуг?

- А. Спеціалізована.
- В. Високоспеціалізована.
- С. Первинна.
- Д. Вторинна.
- Е. Третинна.

3. Введення в місті П. інституту загально-лікарської практики (сімейні амбулаторії та відділення сімейних лікарів при поліклініках) та розширення функцій сімейного лікаря порівняно з дільничними лікарями при- ✓

- А. Невропатологів.
- В. Хірургів і травматологів.
- С. Окулістів.
- Д. Правильно А та В.
- Е. Правильно А, В, С.

4. Після закінчення інтернатури за фахом «загальна практика - сімейна медицина» вам запропонували вибрати один із лікувально-профілактичних закладів (ЛПЗ), де надається первинна лікувально-профілактична допомога. Який із нижченазваних ЛПЗ ви не маєте права вибирати після закінчення інтернатури?

- А. Фельдшерсько-акушерський пункт.
- В. Амбулаторію ЗПСМ.
- С. Дільничну лікарню.
- Д. Районну лікарню (терапевтичне та педіатричне відділення поліклінік).
- Е. Обласну лікарню.
- Ф. Обласний онкодиспансер.
- Г. Госпіталь інвалідів ВВВ.
- П. Міську дитячу поліклініку (відділення сімейних лікарів).
- І. Стоматологічну поліклініку.
- К. Центр ПМСД.

5. Які існують моделі загальних лікарських практик ?

- A. Індивідуальна практика.
- B. Групова практика.
- C. Приватна практика.
- D. Державна практика.
- E. Центри здоров'я.

6. У місті Н. населення отримує первинну медичну допомогу в сімейних лікарів. Консультації вузьких спеціалістів можливі лише за направленням сімейного лікаря. У якому випадку вузький спеціаліст може безпосередньо надати медичну допомогу пацієнтам без направлення сімейного лікаря ?

- A. В екстреному випадку при потребі невідкладної допомоги.
- B. При самостійному зверненні пацієнтів в разі хронічного захворювання.
- C. При самостійному зверненні пацієнтів у разі гострого захворювання.
- D. При необхідності надання консультативної допомоги.
- E. У разі інфекційного захворювання.
- F. Правильне все вищеназване.

7. Які з нижчеперерахованих документів належать до звітних форм роботи закладу сімейної медицини ?

- A. Список осіб, які підлягають періодичному медичному огляду.
- B. Контрольна карта диспансерного нагляду.
- C. Звіт лікувально-профілактичного закладу.
- D. Історія розвитку дитини.
- E. Лікарське свідоцтво про смерть.

8. При профілактичному обстеженні дитини 4 років сімейний лікар виявив у неї запальне захворювання середнього вуха. Дитина з неповної сім'ї, виховується мамою, яка працює на будівництві. Який з документів, що заповнює ЛЗЛ, виправдає відсутність на роботі матері під час хвороби дитини ?

- A. Історія розвитку дитини (облікова ф. 112/о).
- B. Листок непрацездатності по догляду за дитиною.
- C. Статистичний талон для реєстрації заключних діагнозів (ф. 025=2/о).
- D. Екстрене повідомлення про інфекційне захворювання (ф. 058/о).

9. Яким документом визначається конкретна технологія (порядок) фінансування державних та комунальних медичних закладів в Україні, в тому числі і тих, які працюють на засадах сімейної медицини ?

- A. Конституцією України.
- B. Основами законодавства про охорону здоров'я.
- C. Бюджетним кодексом України.
- D. Кодексом законів про працю.
- E. Кодексом лікувальної установи.

10. У регіоні Д. населення якого отримує медичну допомогу в лікарів загальної практики, протягом останніх років у віковій структурі населення поступово збільшується частка осіб похилого віку. Як зміняться витрати загальних практик на надання медичної допомоги в даному регіоні за інших рівних умов (рівень цін, інфляції) ?

- A. Витрати не зміняться.
- B. Витрати стабілізуються.
- C. Витрати збільшаться.
- D. Витрати будуть коливатись.
- E. Витрати зменшаться.

11. Первинна медико-санітарна допомога в Чеській Республіці надається:

- A. Лікарем загальної практики для дорослого населення.
- B. Лікарем загальної практики для дітей та підлітків,
- C. Лікарем-терапевтом.
- D. Дільничним лікарем.
- E. Переважно вузькими спеціалістами.

57

12. Відомість обліку відвідувань (ф. 039/0) заповнюють:

- A. У поліклініці.
- B. Амбулаторії.
- C. Диспансері.
- D. Консультативному кабінеті.
- E. Вдома.

13. Чому в Україні впроваджується сімейна медицина ?

- A. У зв'язку з низькою доступністю медичної допомоги.
- B. У зв'язку з низькою якістю медичних послуг.
- C. У зв'язку з високими витратами громадян на оплату медичної до-імоги.
- D. Наявна система не влаштовує лікаря.
- E. Наявна система не влаштовує державу.

14. Кому надасться право працювати лікарем загальної практики — сімейної медицини ?

- A. Всім лікарям,
- B. Тільки дільничним терапевтам.
- C. Лікарям-педіатрам, які отримали сертифікат лікаря загальної практики — сімейної медицини на курсах спеціалізації.
- D. Лікарям-терапевтам, які пройшли перепідготовку на курсах із загальної практики — сімейної медицини та отримали сертифікат.
- E. Лікарям невідкладних станів та підлітковим лікарям, які пройшли первинну спеціалізацію із загальної практики — сімейної медицини та отримали сертифікат.

15. У місті П. у територіальній поліклініці, де існує підрозділ загальної лікарської практики, обслуговується 32000 чоловік. Протягом року 45% пацієнтів поліклініки зверталися безпосередньо до вузьких спеціалістів. У 15 % таких пацієнтів не було виявлено спеціалістами профільної патології, їх потім скеровували до ЛЗП. За даними експертної оцінки, 37 % з числа всіх, хто звернувся до вузьких спеціалістів, враховуючи вид та тяжкість захворювання, могли б отримати адекватну медичну допомогу у ЛЗП, але продовжували обстежуватися у вузьких спеціалістів. Про проведення лікування сімейні лікарі дізнавалися лише після особистих або випадкових контактів з пацієнтами. Адміністрацію поліклініки почало непокоїти, що значна частина ресурсів установи відводиться, на покриття витрат вузьких фахівців і, крім того, за пацієнта ніхто не несе відповідальності. Яким чином, на ваш погляд, керівництво поліклініки може і повинне зреагувати на ситуацію, що склалася ?

Відповідь

Адміністрація ухвалює рішення про виконання сімейним лікарем функції контролю звернення пацієнтів до вузьких спеціалістів. У такому випадку вузьким спеціалістам запропоновано не приймати пацієнтів без направлення на консультацію від сімейного лікаря (винятки становлять екстрені випадки, надзвичайні ситуації, відмова пацієнта лікуватися в сімейного лікаря).

Еталони відповідей:

1-A	2 – C	3 –E	4 – A, D, E, F? G, I	5 – A, B, E	6-A	7 – C
8 –B	9–C	10 –C	11 – A, B	12–A, B, C, D, E	13 – B, C, D, E	14 – C, D, E

Стародавня мудрість наголошує:

Ви не зобов'язані змінити світ, але також не маєте права відмовитись від спроби зробити все, що у ваших силах. Зробивши один крок в позитивному напрямку, ви набираєте силу для того, щоб подолати будь-яку відстань. У кожного з нас у житті є особиста місія, виконати цю місію повинен саме ти, а не хто-небудь інший, якщо ти бачиш і хоч трохи знаєш, як це зробити, виправити, значить, ти знайшов місце в цьому складному світі, а якщо ти бачиш лише все від'ємне, тебе самого потрібно виправляти. Ніколи не впадай у відчай, ніколи! Заборонено Богом відмовлятися від надії! Вона завжди помирає останньою.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Зав. кафедрою соціальної медицини
і організації охорони здоров'я
проф. Очередько О.М.
_____ 11/11 2018р.

**Теми до рефератів
На заочному навчанні лікарів-інтернів
За спеціальністю «Загальна практика – сімейна медицина»**

1. Керівник-менежер-центральна фігура в організації сімейної медицини.
2. Національні програми України щодо соціально-значущих хвороб в роботі сімейного лікаря.
3. Правові основи сімейної медицини.
4. Питання економіки в системі організації загальної практики сімейної медицини.
5. Фінансування закладів сімейної медицини. Методи фінансування, корективні і негативні моменти.
6. Методика аналізу і оцінка діяльності спеціалістів сімейної медицини.
7. Документальне забезпечення діяльності спеціалістів сімейної медицини.
8. Історичні аспекти становлення ПМСД на засадах сімейної медицини.
9. Основні напрямки діяльності сімейної медицини.
10. Моделі організації сімейної медицини в Україні та інших країнах світу.
11. Організація роботи амбулаторії сімейного лікаря.
12. Диспансеризація дітей раннього віку в роботі сімейного лікаря.
13. Організація денного стаціонару та стаціонару на дому в роботі сімейного лікаря.
14. Особливості забезпечення людей похилого віку в роботі лікаря загальної практики.
15. Експертиза непрацездатності. Роль сімейного лікаря в зниженні захворюваності з стійкою втратою працездатності.
16. Діяльність сімейного лікаря в умовах страхової медицини.
17. Економічні методи в управлінні сімейною медициною.
18. Комплексна оцінка здоров'я населення в роботі сімейного лікаря.
19. Методика аналізу і оцінка діяльності спеціалістів сімейної медицини.
20. Санітарна статистика в забезпеченні функціонування сімейної медицини.

Підготувала: Черешнюк Г.С.- ст.викладач кафедри соціальної медицини та організації охорони здоров'я ВНМУ, Заслужений лікар України.

Список літератури

1. Апанасенко Г.Л. (медичні аспекти валеології): підруч. для лікарів-слухачів закл. (ф-тів) післядипломної освіти вищ. навч. закл. України III – IV рівнів акредитації/ Г.Л. Апанасенко, Л.А. Попова, А.В. Магльований. –Л.К.: Кварт, 2011. – 302 с.
2. Біостатистика: підручник/ редакцією В.Ф.Москаленка.- К.:Книга плюс 2009. – 184с.
3. Вороненко Ю.В., Пащенко В.М., Фінансовий менеджмент з основами економіки охорони здоров'я. – К.: “Медінформ” , 2011 – 499с.
4. Вороненко Ю.В., Проданчук М.Г., Гойда Н.Г., Латишев Є.Є., Михальчук В.М. Сучасні напрямки менеджменту в охороні здоров'я – К.: “Медицина України”, 2015ю 335с.
5. Голяченко О.М. Соціальна медицинина та організація охорони здоров'я : підручник / О.М. Голяченко . : Медицина, 2011. 208с.
6. Горанчук В.В., Управління якістю медичної допомоги в закладі охорони здоров'я . –Вінниця: ПП Балюк І.Б., 2012.-2012с.
7. Думапский Ю.В. Семейный врач (врач общей практики): учеб.пособие для студентов высш. мед. учеб заведений IV уровня аккредитации, врачей-интернов, симейн. Врачей. / Ю.В. Думанский О.В. Синяченко, Г.А. Игнатенко. – Донецк: Донбасс, 2013. – 253 с.
8. Зведена III та IV періодична національна доповідь про реалізацію Україною положень Конвенції ООН про права дитини: нац.звіт (2002 2006 рр.) / за ред. В.О. Берегова: Мінсім'ямолодь, Держ. Ін.-т сімї та молоді. – К., 2008. – 179с.
9. Мавродий В.М. Справочник врача семейной медицины: рекомендации к саморазвитию для квалифицированных врачей / В.М. Мавродий. Донецк: Заславский А.Ю.. 2013. 639 с.
- 10.Медицинская информатик: учебник / И.Е. Булах, Ю.Е. Лях, В.П. Марценюк, И.И. Хаимзон. К. : Медицина, 2012. 423 с.
- 11.Назарова І.Б., Посипкіна Н.М. Репродуктивне здоров'я та планування сім'ї. Підручник для студентів вищих мед.закладів. – К. : Медицина. 2008 – 222 с.
- 12.Наказ МОЗ України від 02.04.2014 № 233 “Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при вірусному гепатиті С ”. Уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної(спеціалізованої) медичної допомоги

дорослим та дітям. “Вірусний гепатит С”. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах “Вірусний гепатит С”

13. Наказ МОЗ України від 15.01.2014 № 34 “Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстренної медичної допомоги”. Уніфікований клінічний протокол екстренної медичної допомоги.
Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах “Медичне сортування”.
14. Наказ МОЗ України від 16.07.2014 №499 34 “Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації екстренної медичної допомоги при грипі та гострій респіраторних інфекціях”. Уніфікований клінічний протокол первинної медичної допомоги дорослим та дітям “Гострі респіраторні інфекції”. Адаптована клінічна настанова, заснована на доказах “Грип та гострі респіраторні інфекції”.
15. Наказ МОЗ України від 23.11.2011 №816 “Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної медичної допомоги на засадах доказової медицини”. Уніфікований клінічний протокол первинної та вторинної медичної допомоги “Глаукома первинна відкритокутова”. Адаптована клінічна настанова, “Глаукома первинна відкритокутова”.
16. Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антибактеріальна терапія (проект клінічних настанов). Частина I. /Ю.І. Феценко (та ін.) // Укр. Пульмонологічний журнал – 2012.- №4. – 4. – С. 5 17.
17. Негоспітальна пневмонія у дорослих осіб: етіологія, патогенез, класифікація, діагностика, антибактеріальна терапія (проект клінічних настанов). Частина II. /Ю.І. Феценко (та ін.) // Укр. Пульмонологічний журнал – 2013.- №1. – С. 5 21.
18. Неопатологія з позиції сімейного лікаря: навч.-метод. Посіб. / Г.О. Слабкий, Т.К. Знаменська. В.Г. Бідний (та ін.). – К., 2009. 435 с.
19. Общая врачебная практика. Национальное руководство. Том 1. / Под ре. И.Н. Денисова. ОМ. Лесняк. – М. : ГЭОТАР-Медиа, 2013. – 976с.
20. Оптимізація системи надання медичної допомоги дітям і матерям в Україні: реалії і перспективи: / Р.О. Моїсеєнко. К. : Логос. 2013. -232с.
21. Планування сім'ї: навч.посіб. / за ред. Н.Я. Жилки. І.Б. Вовк. 3-е вид.дон. К., 2010. 300с.

22. Роль сімейного лікаря у вирішенні медичних і соціальних проблем пацієнтів з інтелектуальною недостатністю: навчально-методичний посібник / С.О. Величко, Т.В.Веселова, І.С. Вітенко (та ін.) ; за ред. Л.Ф. Матюхи, І.С. Вітенка, Н.Г. Гойди (та ін.); Суми: Університетська книга. 2013. 175с. : табл. Іл..
23. Сімейна медицина навчальний посібник / Л.С. Бабінець, С.С. Рябоконь, Б.І. Рудик перероблене. Тернопіль: ТДМУ; Укрмедкнига, 2014. 1161с.
24. Сімейна медицина навчальний підручник у 3-х книгах / О.М. Гиріна, Л.М.Насієшвілі, Г.С.Нонік (та ін.): за ред.. О.М. Гиріної. Л.М. Насієшвілі Г.С. Понік К. : Медицина. 2013 Книга 1: Загальні питання сімейної медицини . 2013. 671с.
25. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я/ .За ред.. Ю.В. Вороненка і В.Ф. Москаленка. – Тернопіль. Укрмедкнига. 2002. 680с.
26. Тактика дій лікаря загальної практики-сімейної медицини у терапії найбільш поширених захворювань у дітей: метод.рекоменд.// Марушко Ю.В., Крамарьов С.О., Шеф Г.Г. (та ін.). К., 2014. 228 с.
27. Управління охороною здоров'я (для післядипломної освіти): Навчально-методичний посібник/ За заг. ред. Вороненка Ю.В. – Київ: НМАНО.2010.- 3670 с.
28. Формування здорового способу життя молоді // Київ, 2000р. –С. 207.
29. Черешнюк Г.С. Організаційні основи загальної практики - сімейної медицини / Чорновіл А.В. Інфекційні хвороби: підручник / А.В. Чорновіл, Р.Ю. Грицко. К. : Медицина, 2010. 430 с. : табл., іл..
30. Шатило В.Й. Палітивна медицина: підручник / В.Й. Шатило. Н.В. Яворський. К. : Медицина, 2010. 198 с. : табл., іл.